

УДК 351.82(477+061.1EU)

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ЄС ТА В УКРАЇНІ

Білик Анжела Олександрівна,
студентка 2 курсу бакалаврату
за спеціальністю «Управління
персоналом та економіка праці»
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Державне управління - це сукупність інструментів, за допомогою яких держава забезпечує добробут своїх громадян та виконує їх потреби. Реформа державного регулювання завжди була і є надзвичайно важливим етапом в історії кожної держави. Адже дієве та ефективне державне регулювання є гарантією економічного процвітання країни. Напевно тому, питанню реформування державного управління присвячено праці відомих науковців, зокрема С. Ван де Валле, Ф. Беза, В. Ван Дорена, Р. Ендрюса, С. Нанді та інших. Проблемою якості державного регулювання займається Європейська комісія.

Метою даної роботи є порівняння українського та європейського державного регулювання в сучасних умовах, визначення переваг та недоліків кожної з них, а також аналіз можливих перспектив розвитку для України.

Державне регулювання економіки є необхідним важелем в забезпеченні умов для розвитку економіки. Насьогодні в Україні склалася не дуже сприятлива ситуація щодо створення умов її розвитку та підтримання стабільності в різних галузях економіки. Проаналізуємо державне регулювання сучасних української та європейської практик та розглянемо умовні ситуації. Так, компанія в галузі харчовій промисловості виготовляє максимально якісну продукцію і продає її за відповідною ціною. В цей час інша компанія–конкурент починає продавати продукцію такого ж типу, але дешевше, використовуючи дешевші інгредієнти, не зазначаючи це на упаковці продукту.

Відповідно, споживачі не розуміють різниці в якості, тому купують більш бюджетний варіант від підприємства-конкурента. За такі умови, першій компанії доведеться робити вибір: або повторювати дії конкурента, або втрачати свій прибуток.

В Україні нещодавно склалася схожа ситуація нечесної конкуренції між двома масштабними виробниками кондитерських виробів. З метою виходу лідером на ринок підприємство-конкурент шляхом економії на найнеобхідніших інгредієнтах, економило до одного відсотка на кожному виробі, що надало відчутний результат та перевагу при великих об'ємах випуску продукції. Як слідство, це створило неконкурентні умови для тих, хто працює якісно. Перешкоджати виникненню схожих ситуацій на ринку повинно державне регулювання. На рисунку 1 представлена схема конкуренції в галузях.

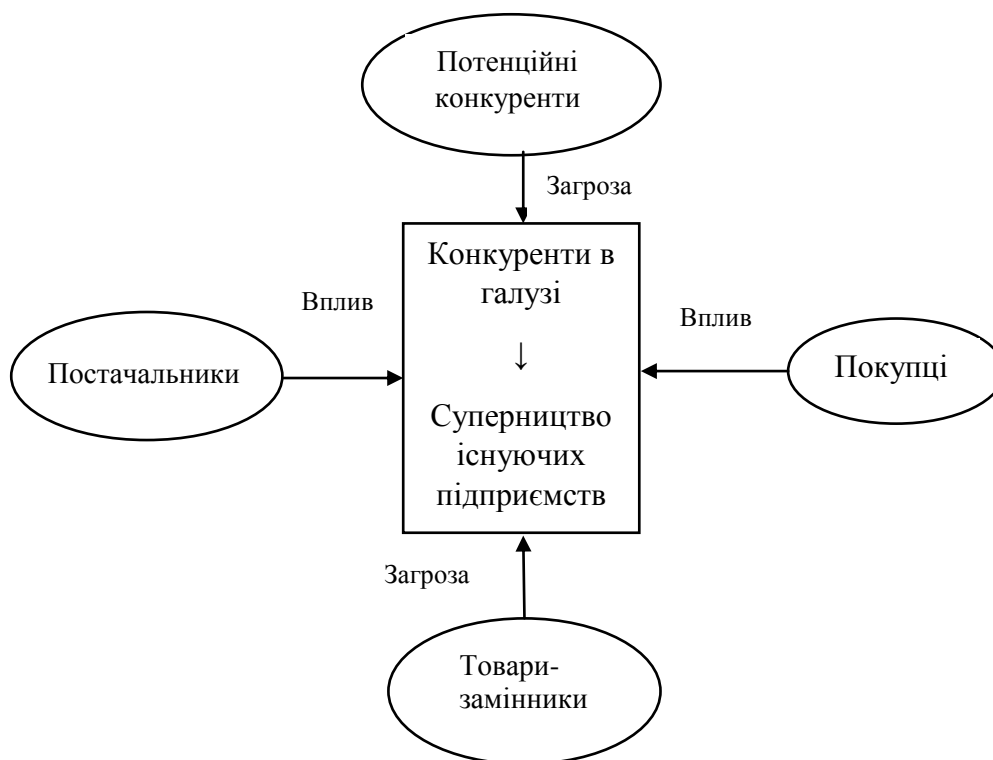

Рис. 1 Конкуренція в галузі

Іншим прикладом є стрімке скорочення кількості виробників та постачальників в Україні за останні кілька років. Причиною тому є несвоєчасна виплата коштів за продукцію торгівельними мережами компанії–постачальнику, що в результаті призвело до скорочення об'ємів виробництва, зупинці своєї діяльності, або закриття виробництва. Без дієвого державного регулювання ринку, схожі проблеми не можуть бути вирішені.

В Європейському Союзі державне регулювання секторів економіки відбувається більш налагодженим механізмом. Так, у Франції, наприклад, орган статистики, який з одного боку виконує статистичні функції, а з іншого - генерує аналітику того, що відбувається на ринку відстежує ціни на кілька тисяч найменувань продуктів харчування і видає рекомендації виробникам та постачальникам. Якщо у виробника ціна необгрунтовано зростає хоча б на один відсоток, йому надаються рекомендації щодо механізму зниження. Якщо регулятор помічає такі зміни не в одній компанії, а в цілому ринку, то звертається до інших органів влади, щоб прийняти необхідні міри.

Іншим прикладом державного регулювання в ЄС є отримання грошових засобів. Наприклад, якщо компанія веде бізнес в Німеччині і до неї надходить незрозумілий платіж з Кіпра, то керівництво такої компанії вже наступного дня надаватиме пояснення фінансовій поліції, незалежно від того якого розміру була надіслана сума.

Жорсткі правила існують і для бізнесу в інтернеті. Якщо відкрити інтернет-магазин в Європі, першим кроком є розробка бізнес-плану. Найменша помилка на будь-якому етапі може завершитися скаргами від покупців в державні органи, а потім і закриття даного магазину. В ЄС діють єдині правила інтернет-торгівлі для усіх країн Європи, це означає, що якщо покупець з Іспанії поскаржиться на магазин, то в Німеччині до його керівника прийде поліція і йому доведеться закрити свій бізнес, заплативши штраф і виконавши рішення суду.

Все перераховане вище і є признаками ефективного державного регулювання в сучасних розвинених країнах Європейського Союзу. Насьогодні

державне регулювання економіки в Україні знаходиться в процесі реформування. Ярким прикладом таких зрушень є підписання Угоди про асоціацію України та Європейського Союзу. Це означає, що країна приймає на себе обов'язок виконувати всі директиви Євросоюзу, що забезпечить підтримку з боку Європейського Союзу та створить умови для розвитку секторів економіки країни.

Література:

1. Рудік О. М. Державне управління в державах-членах ЄС: ключові виклики в умовах реформ [Електронний ресурс] / О. М. Рудік // Державне управління та місцеве самоврядування. - 2018. - Вип. 1. - С. 43-49. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2018_1_8
2. Дурман М.О. Деякі аспекти регуляторної діяльності Кабінету Міністрів України. // Держава та регіони. Серія «Державне управління». Запоріжжя, видавництво Класичного приватного університету. 2019. №4 (68). С. 96-103. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-16>
3. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності. Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004. - [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>
4. Дурман М. О. Регуляторна діяльність Верховної Ради України: історія та перспективи. // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки і психології. Херсон, видавництво ХНТУ. 2011. - [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=KPkzS2oAAAAJ&hl=uk>

Науковий керівник: к.е.н., викл. В. В. Гришина

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.